

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра української і зарубіжної літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Завідувач кафедри

Аксенова / Аксенова Ч. Ю.

(протокол № 1 від 31.09. 2021
р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

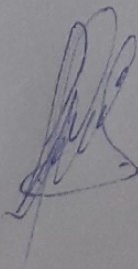
Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Українська мова і література

Мелітополь, 2021

Розробник: О.А. Огульчанська доцент, кандидат філологічних наук.

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

ОЛЕКАСАНДР Юрченко

1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти – бакалаврський (перший) Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Спеціалізація: Середня освіта (Українська мова і література)	Обов'язкова	
Блоків – 5 у тому числі: курслова робота – навчальна практика –		Рік підготовки: 4-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр II	
		Лекції	
Тижневих годин – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: БАКАЛАВР	16	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Лабораторні	
		–	
		Самостійна робота	
		46 год.	
Начальна практика			
–			
Вид контролю: залік			

2. Мета освітнього компоненту

Освітній компонент «Історія зарубіжної літератури (XIX–XX століття)» належить до основних освітніх компонентів. У процесі навчання здобувачі оволодівають методами і навичками історико-культурного, літературного аналізу, необхідного для розв'язання фахових завдань, вміннями працювати з фаховою літературою, робити історико-культурний, літературний аналіз художніх творів, визначати роль і значення творчості зарубіжних письменників XIX–XX століття. Зміст освітнього компонента реалізується у двох блоках (1. Розвиток зарубіжної літератури XIX століття і 2. Розвиток зарубіжної літератури XX століття). Здобувачі ознайомлюються з творчістю кращих представників літератур зазначених періодів (Ч. Діккенс, Дж. Байрон, Джек Лондон, Т. Драйзер, Е.. М. Ремарк, В. Вулф та ін.). Освітній компонент сприяє формуванню і розвитку загальних і фахових компетентностей.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компонента «Історія зарубіжної літератури (XIX–XX століття)» є цілеспрямоване, системне вивчення закономірностей розвитку зарубіжної літератури XIX–XX, аналіз художніх творів, що належать до різних літературознавчих напрямів і течій (романтизму, реалізму тощо). Також здобувачі ознайомлюються зі зразками різних художніх явищ, жанрів, стилів, що формувались у означений період у світовому літературному процесі. Тематичний зріз: широкий спектр літературних напрямів і течій, творчість найяскравіших представників зарубіжної літератури XIX–XX ст. крізь призму філософії, естетики, особливостей культурно-сторичного руху, історії тощо.

3. Перелік компетентностей, які набуває здобувач під час вивчення цього освітнього компоненту

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК08. Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК09. Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК10. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, в галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.

ФК11. Здатність розуміти природу художньої літератури як мистецтва слова; природу і світ літературно-художнього твору як головного об'єкта літератури; закономірності літературного процесу; функції художньої літератури; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і літературного процесу.

ФК12. Здатність аналізувати тенденції розвитку української літературної творчості, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх епох, процеси виникнення, становлення й змінності традицій в українській літературі.

ФК13. Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер української літератури, зумовленість тематики і художніх особливостей творів суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, віковими особливостями читачів, об'єктивно поцінювати здобутки української літератури від її найдавніших часів до XXI ст., внесок письменників материкової України й діаспори у розвиток української національної ідеї.

ФК14. Володіння методологіями, інструментами і проблемами, що відносяться до всіх основних напрямів розвитку зарубіжної літератури від античності до поч. XXI ст.; здатність аналізувати тенденції розвитку зарубіжної літературної творчості цього періоду, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх явищ, процеси виникнення, становлення й змінності традицій у зарубіжній літературі;

ФК16. Здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів.

ФК17. Спроможність оцінити комунікативну і/або естетичну значущість художнього тексту; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різноманітних типів текстів, у тому числі й навичками розкрити їх смисл, простежити зв'язки із культурно-історичним контекстом епохи, враховуючи різні форми і канали передачі й кодування інформації;

володіння навичками зіставляти мови культур і демонструвати взаємодію мистецтв та використовувати їх у педагогічній діяльності.

ФК27. Здатність проводити міжтекстуальні зв'язки різних типів, спираючись на теоретичні і практичні знання в галузі літературознавства, визначати витoki інтертекstem та їх трансформацію, розуміти і вирішувати у професійній діяльності актуальні проблеми розвитку літератури.

4. Результати навчання

ПР01. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури.

ПР03. Знати основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різномірневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПР06. Знати провідні тенденції розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою.

ПР09. Знати визначальні риси культури й естетики доби глобалізації, нових художніх явищ та літературознавчих понять, пов'язаних з результатами впливу світової глобалізації; розуміння актуальних проблем розвитку літератури, поетикальних зрушень на сучасному етапі.

ПР10. Орієнтуватися в наявних концептуальних підходах до наукового дослідження художніх і мовних явищ; знати різні рівні міжтекстових зв'язків, розуміти специфіку функціонування інтертекstem та їх призначення в художньому тексті.

ПР12. Уміти організовувати навчальний процес у закладах загальної середньої освіти (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови і літератури, світової літератури, керувати пізнавальною діяльністю учнів.

ПР23. Уміти визначати актуальні тенденції розвитку літератури; пояснювати світоглядні моделі і художні інтенції сучасних представників глобалізованого літературного процесу та аналізувати часопросторові, жанрово-стильові видозміни літератури доби глобалізації.

ПР24. Уміти застосовувати різні концептуальні підходи до аналізу мовних і літературних явищ, спираючись на найновіші досягнення мовознавчої та літературознавчої наук.

5. Програма освітнього компоненту

БЛОК 1. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ

Тема 1. Особливості розвитку зарубіжної літератури ХІХ століття. Література Німеччини і Франції. Культурно-історична ситуація в зарубіжних країнах початку ХІХ століття. вплив філософії на розвиток напрямів і течій літератури. Своєрідність розвитку літератури Німеччини. Особливості розвитку літератури Франції

Тема 2. Література періоду романтизму у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана і Г. Гейне. Особливості розвитку німецького романтизму. Йенські та гейдельберзькі романтики. Новаторство митця Г. Гейне. Проблематика твору «Німеччина. Зимово казка». «Книга пісень» як відображення романтичного розриву з дійсністю. Своєрідність творчої манери Е.Т.А. Гофмана. Проблематика повісті-казки «Золотий горнець». Хронотоп твору. Специфіка романтичного гротеску у творі «Малюк Цахес».

Тема 3. Література Франції. В. Гюго. Творчий шлях В. Гюго. Сюжетно-композиційні особливості роману «Собор Паризької Богоматері». Образна система, проблематика.

Тема 4. Творчість Жорж Санд. «Консуело», «Графиня Рудольштадт». Творчий шлях письменниці. Тематичне розмаїття творів. Поетика романів «Консуело», «Графиня Рудольштадт».

Тема 5. Ф.Р. де Шатобріан – особливості стилю письменника. Проблематика творів. Наскрізнi ідеї. Значення творчості для подальшого розвитку літератури.

Тема 6. Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму. Періодизація літератури США. Основні теми і мотиви творчості В. Ірвінга, Ф. Купера. Естетичні принципи розвитку романтизму в Англії.

Тема 7. Творчість В. Скотта. творчий шлях В. Скотта. В. Скотт – засновник історичного роману. Естетичні і філософські погляди письменника. Проблематика творів «Роб Рой», «Квентін Дорвард», «Айвенго». Новаторство В. Скотта. Роман «Айвенго» – утілення стародавньої історії Англії. Образна система роману і психологізм. Особливості проблематики твору «Квентін Дорвард».

Тема 8. Особливості художнього мислення Дж. Байрона. Творчий шлях Дж. Байрона. «Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз Чарльда Гарольда. Ромаантизм і реалізм у поемі.

Тема 9. Становлення ідіостилю Е. По («Маска червоної смерті», «Вільям Вільсон», «Система доктора Смолла і професора Пірія», «Провалля і маятник», «Вбивства на вулиці Морґ», «Падіння дому Ашерів»),

Тема 10. Творчість Г. Мелвілла. Життєвий і творчий шлях письменника. Роман «Мобі Дік, або білий кит» у міфокритиці. Образна система роману.

Тема 11. Творчість В. Ірвінга. Джеймс Фенімор Купер (Пенталогія про Шкіряну Панчоу – оглядово).

Тема 12. Творчість Дж. Байрона. «Мандрівка Чарльда Гарольда». Творчий шлях Дж. Байрона. «Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз Чарльда Гарольда. Ромаантизм і реалізм у поемі.

Тема 13. О. Пушкін «Євгеній Онегін». Своєрідність ідіостилю письменника. Періодизація творчості. Поезії (за вибором студента). Творчий шлях М. Лермонтова. Тематика і проблематика творів (поезії за вибором студента).

Тема 14. Розвиток зарубіжної літератури. Реалізм. Реалізм в Англії й Америці. Своєрідність розвитку зарубіжної літератури другої половини ХІХ ст. Взаємозв'язок романтизму і реалізму. Особливості реалістичної літератури в Англії. Своєрідність ідіостилю У. Теккерея, Шарлоти Бронте та ін. Реалізм в Америці.

Тема 15. Творчість Марка Твена «Пригоди Тома Сойера». Життєвий і творчий шлях Марка Твена. Естетичні принципи письменника. Образна система роману «Пригоді Тома Сойера».

Тема 16. Реалізм у Франції. Творчість О. де Бальзака. Особливості розвитку реалізму у Франції. Творчий шлях О. де Бальзака. Становлення стильової манери. Романтизм і реалізм у творах О. де Бальзака. Сюжетно\композиційні особливості твору «Ежені Гранде». Філософські питання у творі «Шагренева шкіра».

Тема 17. Творчість Ф. Стендаля. Французький реалістичний роман. Творчий шлях Ф. Стендаля. Ознаки реалізму у романі «Червоне і чорне». Психологізм і актуальність проблематики.

Тема 18. Творчість Ф. Достоєвського. Життєвий і творчий шлях Ф. Достоєвського. Основні принципи творчості. Проблематика і психологізм роману «Злочин і кара». Значення творчості Ф. Достоєвського для подальшого розвитку літератури.

БЛОК 2. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 19. Література ХХ століття. Література Франції. Особливості розвитку зарубіжної літератури ХХ століття. Розмаїття стилів і напрямів.

Розвиток французької літератури. Творчий метод Антуана де Сент-Екзюпері.

Аналіз творчого доробку А. Камю, Гі де Мопассана, Ж. П. Сартра.

Тема 20. С. Маларме (поезії за вибором студента), М. Метерлінк (бельгієць) «Синій птах», П. Верлен (поезії за вибором студента), А. Рембо (поезії за вибором студента), Ш. Бодлер (поезії за вибором студента зі збірки «Квіти зла»).

Тема 21. Творчість Е. Золя. Творчий шлях Е. Золя. Натуралізм у циклі «Ругон-Маккари». Сюжетні особливості роману «Жерміналь». Образна система роману. Проблематика роману «Черевко Парижа».

Тема 22. Література Британії ХХ століття. Особливості розвитку літератури Британії ХХ ст. Напрями і течії. Своєрідність стилю Б. Шоу, Г. Гріна, Голсуорсі.

Тема 23. Творчість Дж. Фаулза. Оригінальність творчого мислення Дж. Фаулза. Гра з текстом і з читачем у творах Дж. Фаулза. Інтелектуальні романи письменника. «Маг» Дж. Фаулза як приклад постмодерного тексту. Діалогізм роману Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта».

Тема 24. Творчість Дж. Оруелла. Творчість Дж. Оруелла: тематичне розмаїття і проблематика творів. Роман «1984» – вірєць антиутопії. Поетикальні особливості роману «Колгосп тварин» Дж. Оруелла.

Тема 25. Творчість Еліота. Аналіз твору «Безплідна земля». Художні особливості творчості Еліота. Поема Т. Еліота «Безплідна земля» – вершина модерністської поезії ХХ століття. Філософські роздуми письменника. Образна система.

Тема 26. Творчість В. Вулф «Місіс Деллоуей». Особливості творчої манери В. Вулф. Розуміння реальності В. Вулф. Особливості “поточності свідомості” у психологічних романах В. Вулф. 3. Публіцистика В. Вулф. Естетизм письменниці, вплив М. Пруста. Своєрідність психологізму Вулф у творі «Місіс Деллоуей». Особливості часопростору твору «Місіс Деллоуей».

Тема 27. Література Америки. У. Уїтмен (збірка «Листя трави»), Е. Гемінгвей «Старий і море», «По кому подзвін», Т. Драйзер «Американська трагедія». Проаналізувати 4-5 поезій зі збірки У. Уїтмена «Листя трави». Визначити ітсильові доміанти творчості Уїтмена. Філософія твору Е. Гемінгвей «Старий і море». Проблематика роману Г. Гемінгвея «По кому подзвін». Розробити постери до творів Джека Лондона й Т. Драйзера. Поняття “американська трагедія”. Проблематика роману Т. Драйзера «Американська трагедія». Сюжетно-композиційні особливості роману. Психологізм. Образна система.

Тема 28. Творчість Джека Лондона «Мартін Іден», «Час не чекає». Характеристика ранньої творчості Дж. Лондона. Особливості творчого методу письменника. Проблема позитивного героя. Характер романтики у творах “північного” циклу. Роман “Мартін Іден” і проблема мистецтва у буржуазному суспільстві. Поетикальні виміри твору «Час не чекає».

Тема 29. Література Німеччини. Особливості розвитку літератури Німеччини ХХ ст. Напрями і течії. Творчість Г. Гессе та Г. Белля.

Тема 30. Творчість Е. Ремарка. Творчий шлях Е. Ремарка. «Втрачене покоління» у романі Е. Ремарка «На західному фронті без змін». Образна система. Філософія роману. Сюжетно-просторовий комплекс переходу межі в одному з найтрагічніших творів ХХ століття «Тріумфальна арка».

Тема 31. Творчість Б. Брехта. Розвиток драматургії. Значення творчості Б. Брехта для подальшого розвитку драматургії. Теорія епічного театру Б. Брехта. Проблематика твору «Матінка Кураж і її діти».

Тема 32. Томас Манн. Творчий шлях письменника. Поетика роману «Будденброки». Оригінальність творчого мислення Генріха Манна. Проблематика твору «Учитель Гнус».

Тема 33. Література Америки і Латинської Америки. 1. Особливості розвитку літератури Америки і Латинської Америки ХХ століття. Напрями і течії. Творчість У. Уїтмена, Е. Гемінгвея.

Тема 34. Творчість Г. Маркеса. Основні засади магічного реалізму. Творчий шлях Г. Маркеса. Філософічність твору «Сто років самотності». Образна система. Своєрідність хронотопу роману.

Тема 35. Норвегія Г. Ібсен «Пер Гюнт», К. Гамсун «Соки землі». Особливості розвитку літератури Норвегії ХХ століття. Творчість Г. Ібсена. Аналіз твору «Пер Гюнт». Філософічність твору К. Гамсуна «Соки землі».

Тема 36. Література Австрії. Особливості розвитку літератури Австрії ХХ століття. Тематика і проблематика поезій Р.-М. Рільке. Творчість Ф. Кафки. Поетика творів «Процес», «Замок», «Перевтілення».

Тема 37. Література Японії. Особливості розвитку літератури Японії ХХ століття. Творчість Янусара Кавабати – унікальне явище японської літератури. «Тисяча журавлів» – своєрідність композиції і проблематики повісті.

Тема 38. Проблематика поетичної творчості представників «срібного століття». Літературні напрями і течії. Творчість Г.Ахматової. Творчість О. Блока. Творчість Д. Мережковського. Творчість К. Бальмонта. Творчість С. Єсеніна. Тема 39. Творчість М. Булгакова. Періодизація творчості М. Булгакова. тематика і проблематика творчості. Багатопроblemність роману «Майстер і Маргарита» Композиційні особливості роману «Майстер і Маргарита». Постмодерністські ознаки роману.

6. Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л.		п.	лаб.	інд	с.р.	л.		п.	лаб.	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
БЛОК 1. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ												
Особливості розвитку зарубіжної літератури ХІХ століття. Література Німеччини і Франції	6	4				2						
Література періоду романтизму у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана і Г. Гейне	4		2			2						
Література Франції. В. Гюго	2					2						
Творчість Жорж Санд. «Консуело», «Графиня Рудольштадт»	2					2						
Ф.Р. де Шатобріан – особливості стилю письменника	2					2						
Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму	4	2				2						
Творчість В. Скотта	2		2									
Особливості художнього мислення Дж. Байрона	2		2									
Становлення	4					4						

століття. Література Франції												
С. Маларме (поezії за вибором студента), М. Метерлінк (бельгієць) «Синій птах», П. Верлен (поezії за вибором студента), А. Рембо (поezії за вибором студента), Ш. Бодлер (поezії за вибором студента зі збірки «Квіти зла»)	2					2						
Творчість Е. Золя	2		2									
Література Британії ХХ століття	2	2										
Творчість Дж. Фаулза.	2		2									
Творчість Дж. Оруелла	2					2						
Творчість Еліота. Аналіз твору «Безплідна земля»	2					2						
Творчість В. Вулф «Місіс Деллоуей»	2		2									
Література Америки. У. Уїтмен (збірка «Листя трави»), Е. Гемінгвей «Старий і море», «По кому подзвін», Т. Драйзер «Американська трагедія».	2					2						
Творчість Джека Лондона «Мартін Іден», «Час не чекає»	2					2						
Література Німеччини	2	2										
Творчість Е. Ремарка	2		2									
Творчість Б. Брехта	2					2						

Томас Манн «Будденброки», Генріх Манн «Учитель Гнус»						2							
Література Америки і Латинської Америци	2	2											
Творчість Г. Маркеса	2					2							
Норвегія Г. Ібсен «Пер Гюнт», К. Гамсун «Соки землі»	2					2							
Література Австрії	2					2							
Література Японії	4					4							
Проблематика поетичної творчості представників «срібного століття».	2					2							
Творчість М. Булгакова.	2					2							
Усього за 2 БЛОКОМ	44	8	8			28							
УСЬОГО	90	20	20			50							

7. Теми лекцій

№	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1–2	Особливості розвитку зарубіжної літератури XIX століття. Література Німеччини і Франції 1. Культурно-історична ситуація в зарубіжних країнах початку XIX століття. 2. Вплив філософії на розвиток напрямів і течій літератури. 3. Своєрідність розвитку літератури Німеччини. 4. Особливості розвитку літератури Франції	4
3	Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму 1. Періодизація літератури США. 2. Основні теми і мотиви творчості В. Ірвінга, Ф. Купера. 3. Естетичні принципи розвитку романтизму в Англії.	2
4	Розвиток зарубіжної літератури. Реалізм. Реалізм в Англії й Америці	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Своєрідність розвитку зарубіжної літератури другої половини XIX ст.. 2. Взаємозв'язок романтизму і реалізму. 3. Особливості реалістичної літератури в Англії. 4. Своєрідність ідіостилю У. Теккерея, Шарлоти Бронте та ін. 5. Реалізм в Америці. 	
5	<p>Реалізм у Франції. Творчість О. де Бальзака.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку реалізму у Франції. 2. Творчий шлях О. де Бальзака. Становлення стильової манери. 3. Романтизм і реалізм у творах О. де Бальзака 4. Сюжетно\композиційні особливості твору «Ежені Гранде». 5. Філософські питання у творі «Шагренева шкіра» 	2
6	<p>Творчість Ф. Достоєвського</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях Ф. Достоєвського. 2. Основні принципи творчості. 3. Проблематика і психологізм роману «Злочин і кара» 4. Значення творчості Ф. Достоєвського для подальшого розвитку літератури 	2
7	<p>Література XX століття. Література Франції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку зарубіжної літератури XX століття. Розмаїття стилів і напрямів. 2. Розвиток французької літератури. 3. Творчий метод Антуана де Сент-Екзюпері. 4. Аналіз творчого доробку А. Камю, Гі де Мопассана, Ж. П. Сартра 	2
8	<p>Література Британії XX століття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Британії XX ст. 2. Напрями і течії. 3. Своєрідність стилю Б. Шоу, Г. Гріна, Голсуорсі. 	2
9	<p>Література Німеччини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Німеччини XX ст.. 2. Напрями і течії. 3. Творчість Г. Гессе та Г. Белля. 	2
10	<p>Література Америки і Латинської Америки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Америки і Латинської Америки XX століття 2. Напрями і течії. 3. Творчість У. Уїтмена, Е. Гемінгвея 	2

8. Теми семінарських занять

№	Назва, теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	Література періоду романтизму у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана і Г. Гейне 1. Особливості розвитку німецького романтизму. Йенські та гейдельберзькі романтики. 2. Новаторство митця Г. Гейне. Проблематика твору «Німеччина. Зимово казка». 3. «Книга пісень» як відображення романтичного розриву з дійсністю. 4. Своєрідність творчої манери Е.Т.А. Гофмана. 5. Проблематика повісті-казки «Золотий горнець». Хронотоп твору. 6. Специфіка романтичного гротеску у творі «Малюк Цахес»	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
2	Творчість В. Скотта. 1. творчий шлях В. Скотта. 2. В. Скотт – засновник історичного роману. 3. Естетичні і філософські погляди письменника. 4. Проблематика творів «Роб Рой», «Квентін Дорвард», «Айвенго». 5. Новаторство В. Скотта. 6. Роман «Айвенго» – утілення стародавньої історії Англії. 7. Образна система роману і психологізм. 8. Особливості проблематики твору «Квентін Дорвард». Аналіз персонажів.	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
3	Особливості художнього мислення Дж. Байрона 1. Творчий шлях Дж. Байрона. 2. «Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз твору 3.Романтизм і реалізм у поемі.	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
4	Творчість Г. Мелвілла 1. Життєвий і творчий шлях письменника. 2. Роман «Мобі Дік, або білий кит» у міфокритиці. 3. Образна система роману.	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
5	Творчість Марка Твена «Пригоди Тома Соєра» 1. Життєвий і творчий шлях Марка Твена. 2. Естетичні принципи письменника. 3. Образна система роману «Пригоди Тома Соєра»	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
6	Творчість Ф. Стендаля 1. Французький реалістичний роман. 2. Творчий шлях Ф. Стендаля.	Усна, фронтальне опитування, тестування,	2

	<p>3. Ознаки реалізму у романі «Червоне і чорне».</p> <p>4. Психологізм і актуальність проблематики.</p>	індивідуальні завдання	
7	<p>Творчість Е. Золя</p> <p>1. Творчий шлях Е. Золя.</p> <p>2. Натуралізм у циклі «Ругон-Маккари».</p> <p>3. Сюжетні особливості роману «Жерміналь». Образні система роману.</p> <p>4. Проблематика роману «Червоно Париза».</p>	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
8	<p>Творчість Дж. Фаулза</p> <p>1. Оригінальність творчого мислення Дж. Фаулза.</p> <p>2. Гра з текстом і з читачем у творах Дж. Фаулза. Інтелектуальні романи письменника.</p> <p>3. «Маг» Дж. Фаулза як приклад постмодерного тексту.</p> <p>4. 4. Діалогізм роману Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта».</p>	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
9	<p>Творчість В. Вулф «Місіс Деллоуей»</p> <p>1. Особливості творчої манери В. Вулф.</p> <p>2. Розуміння реальності В. Вулф.</p> <p>3. Особливості “поточку свідомості” у психологічних романах В. Вулф. 3.</p> <p>Публіцистика В. Вулф.</p> <p>4. Естетизм письменниці, вплив М. Пруста.</p> <p>5. Своєрідність психологізму Вулф у творі «Місіс Деллоуей».</p> <p>6. Особливості часопростору твору «Місіс Деллоуей».</p>	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2
10	<p>Творчість Е. Ремарка</p> <p>1. Творчий шлях Е. Ремарка.</p> <p>2. «Втрачене покоління» у романі Е. Ремарка «На західному фронті без змін». Образна система. Філософія роману.</p> <p>3. Сюжетно-просторовий комплекс переходу межі в одному з найтрагічніших творів ХХ століття «Тріумфальна арка».</p>	Усна, фронтальне опитування, тестування, індивідуальні завдання	2

9. Самостійна робота

№	Теми і перелік питань, що виносять на самостійне опрацювання
---	--

1	<p>Особливості розвитку зарубіжної літератури XIX століття. Література Німеччини і Франції</p> <p>Проаналізувати 4–5 наукових розвідок, в яких розглянуто питання своєрідності літератури Німеччини і Франції</p>
2	<p>Література періоду романтизму у Німеччині</p> <p>Дослідити один із творів письменників, представників романтизму в Німеччині. Вказати ознаки романтизму</p>
3	<p>Література Франції. В. Гюго</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях В. Гюго. 2. сюжетно-композиційні особливості роману «Собор Паризької Богоматері». 3. Образна система, проблематика
4	<p>Творчість Жорж Санд. «Консуело», «Графиня Рудольштадт»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях письменниці. 2. Тематичне розмаїття творів. 3. Поетика романів «Консуело», «Графиня Рудольштадт».
5	<p>Ф.Р. де Шатобріан – особливості стилю письменника</p> <p>Проаналізувати твори за вибором здобувача</p>
6	<p>Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму</p> <p>Проаналізувати 4–5 наукових розвідок, в яких розглянуто питання своєрідності літератури Америки й Англії</p>
7	<p>Становлення ідіостилію Е. По («Маска червоної смерті», «Вільям Вільсон», «Система доктора Смолла і професора Пірія», «Провалля і маятник», «Вбивства на вулиці Морг», «Падіння дому Ашерів»)</p>
8	<p>Творчість (В. Ірвінг новели за вибором студента. Джеймс Фенімор Купер (Пенталогія про Шкіряну Панчоку – оглядово)</p> <p>Проаналізувати новели В. Ірвінга. Визначити тематику, проблематику, філософські принципи.</p> <p>Проаналізувати 4–5 статей за творчістю Ф. Купера. Ознайомитися з пенталогією про Шкіряну Панчоку.</p>
9	<p>Дж. Байрон «Мандрівка Чарльда Гарольда». Творчий шлях Дж. Байрона.</p> <p>«Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз Чарльда Гарольда. Романтизм і реалізм у поемі.</p>
10	<p>О. Пушкін «Євгеній Онегін», поезії (за вибором студента), М. Лермонтов поезії за вибором здобувача. Проаналізувати роман у віршах О. Пушкін «Євгеній Онегін», поезії (за вибором здобувача).</p>
11	<p>С. Маларме (поезії за вибором студента), М. Метерлінк (бельгієць) «Синій птах», П. Верлен (поезії за вибором студента), А. Рембо (поезії за вибором студента), Ш. Бодлер (поезії за вибором здобувача зі збірки «Квіти зла»). Проаналізувати твори. Зробити постери до поетичного доробку письменників.</p>
12	<p>Творчість Дж. Оруелла</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творчість Дж. Оруелла: тематичне розмаїття і проблематика творів. 2. Роман «1984» – вірєць антиутопії.

	3. Поетикальні особливості роману «Колгосп тварин» Дж. Оруелла
13	Творчість Еліота. Аналіз твору «Безплідна земля» 1. Художні особливості творчості Еліота. 2. Поема Т. Еліота «Безплідна земля» – вершина модерністської поезії ХХ століття. 3. Філософські роздуми письменника. 4. Образна система.
14	Література Америки. У. Уїтмен (збірка «Листя трави»), Е. Гемінгвей «Старий і море», «По кому подзвін», Реалізм Т. Драйзера. «Американська трагедія». Проаналізувати 4-5 поезій зі збірки У.Уїтмена «Листя трави». Визначити ітсильові домінанти творчості Уїтмена. 2. Філософія твору Е. Гемінгвей «Старий і море». 3. Проблематика роману Г. Гемінгвея «По кому подзвін». 4. Розробити постери до творів Джека Лондона й Т. Драйзера. 5Поняття “американська трагедія”. 6Проблематика роману Т. Драйзера «Американська трагедія». 7Сюжетно-композиційні особливості роману. 8Психологізм. 9Образна система.
15	Творчість Джека Лондона «Мартін Іден», «Час не чекає». 1. Характеристика ранньої творчості Дж. Лондона. 2. Особливості творчого методу письменника. 3. Проблема позитивного героя. Характер романтики у творах “північного” циклу. Роман “Мартін Іден” і проблема мистецтва у буржуазному суспільстві. 4. Поетикальні виміри твору «Час не чекає».
16	Творчість Б. Брехта 1. Розвиток драматургії. 2. Значення творчості Б. Брехта для подальшого розвитку драматургії. 3. Теорія епічного театру Б. Брехта. 4. Проблематика твору «Матінка Кураж і її діти»
17	Томас Манн «Будденброки», Генріх Манн «Учитель Гнус» Розробити постери за темами
18	Творчість Г. Маркеса 1. Основі засади магічного реалізму. 2. Творчий шлях Г. Маркеса. 3. Філософічність твору «Сто років самотності». 4. Образна система. 5. Своєрідність хронотопу роману
19	Норвегія Г. Ібсен «Пер Гюнт», К. Гамсун «Соки землі» 1. Особливості розвитку літератури Норвегії ХХ століття. 2. Творчість Г. Ібсена. Аналіз твору «Пер Гюнт». 3. Філософічність твору К. Гамсуна «Соки землі».
20	Література Австрії

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Австрії ХХ століття. 2. Тематика і проблематика поезій Р.-М. Рільке. 3.Творчість Ф. Кафки. Поетика творів «Процес», «Замок», «Перевтілення»
21	<p>Література Японії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Особливості розвитку літератури Японії ХХ століття. 2. Творчість Янусара Кавабати – унікальне явище японської літератури. 3. «Тисяча журавлів» – своєрідність композиції і проблематики повісті.
22	<p>Проблематика поетичної творчості представників «срібного століття».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Літературні напрями і течії. 2. Творчість Г.Ахматової. 3. Творчість О. Блока. 4. Творчість Д. Мережковського. 5. Творчість К. Бальмонта. 6. Творчість С, Єсеніна
23	<p>Творчість М. Булгакова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Періодизація творчості М. Булгакова. 2. тематика і проблематика творчості. 3. БагатопроBLEMність роману «Майстер і Маргарита». 4. Композиційні особливості роману «Майстер і Маргарита». 5. Постмодерністські ознаки роману.

10.Методи навчання

Семінар-дискусія, проектні технології, інтелект-карта, інтерактивна лекція, рольові ігри і/або ситуації.

11.Форми і методи контролю

Поточний, індивідуальні завдання, тести, модулі до двох періодичних контролів, підсумковий контроль

12. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з освітнього компонента проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачем</p>
--	--

	<p>отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є іспит: (100 балів максимум за іспит+сума КТ1 і КТ): 2.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу, узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

13. Рекомендована література

Основна

1. Історія зарубіжної літератури ХХст.: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / за ред. В.І. Кузьменка. - 2-ге вид., стер. Київ: Академія, 2012. 430.
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М Історія зарубіжної літератури ХІХ-поч. ХХст.: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2009. 399 с.
3. Землянська А.В., Огульчанська О.А. Історія зарубіжної літератури II пол. ХХ- поч. ХХІ ст.: навч. посіб. Мелітополь: МДПУ, 2015. 159 с.
4. Давиденко Г. Й. Історія новітньої зарубіжної літератури: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2008. 272 с.
5. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл.: Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
6. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ–поч. ХХст.: навч. посіб./ Г. Й. Давиденко, О. М. ЧайкаК.: Центр учбової літ-ри 2009399
7. Зарубіжна література: хрестоматія 11кл./ уклад. Т. С. Волкова, Л. С. Зіневич та інш. ернопіль: Астон, 2001. 400
8. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба романтизму: підруч./ Д. С. Наливайко, К. О. ШаховаТернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. 415 с.
9. Пригодій С. М. Американський романтизм. Полікритика: навч. посіб./ С. М. Пригодій, О. П. ГоренкоК.: Либідь, 2006. 440 с.
10. Назарець В. М. Зарубіжна література: підручник для 9кл./ В. М. НазарецьК.: Вежа, 2009. 335 с.

Додаткова література

1. Бабенко К.П. До технології інтегрованого аналізу роману Г. Гессе “Гра в бісер” // *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. №6. С. 25–28.
2. Вент О., Пастухова А. У пошуках Пірамід. Урок за романом Пауло Коельо «Алхімік» // *Зарубіжна література в школах України*. 2018. №11. С. 14–20.
3. Волощук Є.В. Г. Аполлінер і розвиток французької та європейської авангардистської поезії // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 41–47.
4. Волощук Є.В. На перетині гуманістичної та модерністської традицій: духовні джерела творчості Томаса Манна // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах*. 2002. №12. С. 52–53.
5. Гладышев В.В. Изучение пьесы Б. Брехта “Мамаша Кураж и ее дети” в контексте эстетики эпического театра // *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №6. С. 12–15.
6. Гмитрук Н. “Втрачена генерація” – хіба це проблема тільки Ремарка і Хемінгуея? // *Зарубіжна література*. 2001. Ч. 43. С. 1.
7. Дітькова С. Приречені на самотність. До вивчення роману Ф.С. Фіцджеральда “Великий Гетсбі” // *Всесвітня література і культура*, 2005. №9. С. 13–18.
8. Експресіонізм : [збірник наукових праць] / упоряд. Т. Гаврилів. Івано-Франківськ, 2004.
9. Караменов Н. Птицы поют пальцами: французские модернисты конца ХІХ – начала ХХ в. // *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 53–54; №11. С. 48–54.
10. Матюшкіна Т.П. Еміль Золя та його “новий роман” // *Зарубіжна література*. 2007. №4. С. 23–27.
11. Назарець В.М., Васильєв Є.М., Пелех Ю.В. “Візитна картка” М. Метерлінка // *Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України*. 2006. №1. С. 25–27.

12. Назарець В.М., Васильєв Є.М. Художні світи Аполлінера та Рільке: до вивчення творчості поетів // *Всесвітня література та культура*. 2002. №10. С. 47–51.
13. Константинова М., Ларіонова Н. Новаторство драматургії Бертольда Брехта. Інтегрований урок // *Зарубіжна література в школах України*. 2019. №7-8. С. 52–56
14. Несторова Л. Сумна радість поезії Ф.Г. Лорки // *Зарубіжна література*. 2006. №1. С. 6–9.
15. Осипович І. Пошук нових засад і форм у західній поезії ХХ століття. Творчість Ф.Г. Лорки. Своєрідність художньо-поетичного світу // *Зарубіжна література*. 2005. №2. С. 42–44.
16. Соловцова І. Ібсен – реформатор європейської драми // *Зарубіжна література*. 2002. Ч. 17. С. 19–21.
17. Теорія літератури : [підручник] / за наук. ред. О. Галича. 2-ге вид. К. : Либідь, 2005. 488 с.
18. Фінчук Г.В. Революціонер в літературі: Е. Золя як фундатор західноєвропейського натуралізму // *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №2. С. 51–54.
19. Хом'як Т.В. Світові війни очима Е.-М. Ремарка // *Всесвітня література і культура*. 2005. №6. С. 29–31
20. Шахова К. Музична стихія в Томаса Манна // *Зарубіжна література*. 2003. №36. С. 17–21.
21. Затонський Д. Роман П. Зюскінда «Запахи» у дзеркалі літературознавства // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2002. № 5–6. С. 71–74.
22. Євченко Н. Інтертекстуальність як засіб організації тексту у постмодерністському романі П. Зюскінда «Парфуми: Історія одного вбивці» // *Вісник Житомирського державного університету*, 2011. №55. С.177–182.

14. Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua
2. <http://www.ukrlib.com.ua/>
3. <http://www.ukrlit.vn.ua/>
4. <http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>
5. http://lucl.lucl.kiev.ua/start/lit_ukr.html
6. www.poetyka.uazone.net
7. www.ilnan.gov.ua
8. <http://pysar.net>